РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
21 Уж 247/2022
Дана 15.04.2022. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Тамбурковски Баковић, председника већа, Снежане Бјелановић и мр Николе Китаровића, чланова већа, са судским саветником Еленом Петковић, записничарем, одлучујући по жалби Групе грађана МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Избор за нашу општину - платформа Солидарност - Форум Рома Србије, коју заступа Добрица Веселиновић из Новог Београда, ..., чији је пуномоћник адвокат Миња Ђокић из Београда, Љубомира Ивковића Шуце 20/15, против Градске изборне комисије града Београда, ради поништаја решења број: 013-461/22 од 10.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа одржаној дана 15.04.2022. године у 14,30 часова, донео је

П Р Е С У Д У

Жалба **СЕ ОДБИЈА**.

О б р а з л о ж е њ е

Ожалбеним решењем одбија се приговор Групе грађана МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Избор за нашу општину - платформа Солидарност - Форум Рома Србије, као неоснован (став 1. диспозитива); ово решење се објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије (став 2. диспозитива).

Жалбом, поднетом суду електронским путем дана 12.04.2022. године у 22,30 часова, која је уређена по налогу суда електронским путем дана 13.04.2022. године у 21,41 часова, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења због битне повреде правила управног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. У жалби наводи да је Градској изборној комисији (даље: "ГИК") благовремено поднео приговор због неправилности током спровођења гласања за одборнике Скупштине града Београда који су одржани 03.04.2022. године на бирачком месту број 34. Основна школа "Петар Кочић", у градској општини Земун, које битно нарушавају изборни процес, доводећи у питање резултате гласања забележене у Записнику: на бирачком месту физички је нападнут члан проширеног састава испред листе Владета Јанковић - Уједињени за победу Београда (Странка слободе и правде, Народна странка, Демократска странка, Покрет

слободних грађана, Удружени синдикати Србије „Слога", Покрет за преокрет, Покрет Слободна Србија); бирачко место није отворено у 7 часова; председница бирачког одбора је на бирачко место довела свог сина који није именован за члана бирачког одбора како би помагао лично њој; већи број бирача (преко десет) није могао да оствари своје бирачко право будући да се нису налазили у изводу из бирачког списка, иако су раније своје бирачко право остваривали управо на овом бирачком месту. Указује да је стање на бирачком месту број 34 у Земуну било очигледно такво да је у директној супротности са одредбом члана 52. став 2. Устава РС (којим се гарантују општи, једнаки, слободни и непосредни избори), односно 98. став 1. и став 3. тачка 1) Закона о избору народних посланика, која се сходно примењује и на локалне изборе и која предвиђа одржавање реда на бирачком месту. Наводи да је Градска изборна комисија одбила приговор ценећи разлоге за поништавање гласања на одређеном бирачком месту за случајеве наведене у члану 55. Закона о локалним изборима, пропуштајући да наведе и разлоге из члана 56. истог закона, чиме чини могућност подношења приговора потпуно неделотворним правним средством. У вези навода Градске изборне комисије да записник не садржи примедбе које су у приговору истакнуте указује да су се примедбе односиле на целокупан процес гласања на изборима који су одржани 03.04.2022. године (за председника Републике, народне посланике и одборнике Скупштине града Београда), и да исте представљају саставни део сва три записника. Са наведених разлога предлаже да суд сходно члану 33. Закона о управним споровима одржи јавну расправу те да у спору пуне јурисдикције поништи ожалбено решење и гласање на бирачком месту 34. у градској општини Земун и одреди понављање гласања на том бирачком месту, а жалиоцу надокнаде трошкови поступка у износу од 33.000,00 динара по АТ за припремање жалбе.

У одговору на жалбу, који је Управном суду достављен са списима предмета дана 14.04.2022. године у 18,10 часова, Градска изборна комисија града Београда је оспорила наводе жалбе у целости, остала у свему при разлозима датим у образложењу ожалбеног решења и предложила да суд жалбу одбије, као неосновану.

Одлучујући о поднетој жалби, која је благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, Управни суд је на основу члана 97. став 1. у вези са чланом 85. став 1. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/22), оценом навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списа ове изборне ствари, нашао да жалба није основана.

Из списа предмета и образложења ожалбеног решења произлази да је жалилац дана 06.04.2022. године у 19,22 часова, Градској изборној комисији града Београда, поднео приговор због неправилности током спровођења гласања за одборнике Скупштине града Београда који су одржани 03.04.2022. године на бирачком месту број 34 у Београду, Градска општина Земун. Наведеним приговором указано је да су на предметном бирачком месту примећене неправилности и то : физички је нападнут члан проширеног састава испред листе Владета Јанковић - Уједињени за победу Београда (Странка слободе и правде, Народна странка, Демократска странка, Покрет слободних грађана, Удружени синдикати Србије „Слога", Покрет за преокрет, Покрет Слободна Србија); бирачко место није отворено у 7 часова; председница бирачког одбора је на бирачко место довела свог сина који није именован за члана

бирачког одбора како би помагао лично њој; већи број бирача (преко десет) није могао да оствари своје бирачко право будући да се нису налазили у изводу из бирачког списка, иако су раније своје бирачко право остваривали управо на овом бирачком месту. Даље је наведено да у вези са истакнутим чињеницама постоје примедбе које су предате уз записник са бирачког места који је заједно са бирачким материјалом предат представницима Градске изборне комисије града Београда. Решењем Градске изборне комисије града Београда број 013-461/22 од 10.04.2022. године, приговор је одбијен као неоснован са образложењем да је комисија констатовала да је чланом 55. став 1. Закона о локалним изборима прописано да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања у следећим случајевима: 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено; 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора; 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора; 4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места. Даље је утврђено да је увидом у изборни материјал са бирачког места број 34. у Градској општини Земун примљен уредно попуњен Записник о раду бирачког одбора, са потпуним и логичко-рачунски исправним резултатима гласања, који је потписан од стране чланова или заменика чланова бирачког одбора и да исти не садржи примедбе које су у приговору истакнуте и за које се тврди да су наведене у самом Записнику. Поред наведеног, констатовано је да је бирачки одбор на бирачком месту број 34 у Градској општини Земун, утврдио резултате прописане чланом 105. Закона о избору народних посланика (”Службени гласник РС", број 14/22), чије се одредбе на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, сходно примењују и на локалне изборе у питањима која Законом о локалним изборима нису посебно уређена, те да нису испуњени законом прописани услови да се донесе решење којим би се избори поништили. Даље, је утврђено да у изборном материјалу недостају примедбе чланова бирачког одбора које се истичу у приговору, те је констатовано да околност на коју се приговором указује не представља основ за поништавање гласања на бирачком месту, у смислу члана 56. Закона о локалним изборима. Градска изборна комисија града Београда разматрала је и друге наводе из приговора али је нашла да немају утицаја на другачије решење. Ово стога што је чланом 57. став 1. Закона о локалним изборима, прописано да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања у вези са чим је констатовано да се на спровођење гласања на бирачком месту на локалним изборима сходно примењују одредбе Одељка 3. Закона о избору народних посланика ”Гласање на бирачком месту", док су питања у вези са утврђивањем резултата гласања и сачињавањем односно попуњавањем Записника о раду бирачког одбора уређена Одељком 4. „Утврђивање резултата гласања на бирачком месту" истог закона. Имајући у виду наведено, закључено је да се околност на коју се приговором указује не може сматрати неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту из члана 57. Закона о локалним изборима. У складу са изнетим, како подносилац приговора није указао на неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скупштине града Београда на бирачком месту број 34 у Градској општини Земун, као и чињеницу да је бирачки одбор на наведеном бирачком месту резултате гласања утврдио

у свему у складу са законом и о томе сачинио уредан Записник о раду бирачког одбора, Градска изборна комисија града Београда је закључила да нема основа за закључак да је на том бирачком месту учињена било каква неправилност која би била од утицаја на законитост изборног поступка. Даље, из списа предмета ове изборне ствари произлази да је ожалбено решење број: 013-461/22 донето на 24. седници Градске изборне комисије града Београда дана 10.04.2022. године и да је објављено на веб-презентацији Републичке изборне комисије дана 11.04.2022. године у 01:30:06 часова.

Одредбом члана 8. став 1. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/22) је прописано да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 55. став 1. истог Закона, прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања: 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено; 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора; 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора; 4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Одредбом члана 56. став 1. истог закона, прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 105. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС", број 14/22) је прописано да бирачки одбор у записнику о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписани у извод из бирачког списка, број бирача који су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа (став 1.); записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора (став 2.); записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици (став 3).

Имајући у виду све наведено и цитиране законске одредбе, правилно је по

оцени суда, поступила Градска изборна комисија града Београда када је, након извршеног увида у записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор одборника Скупштине града Београда на наведеном бирачком месту, ожалбеним решењем одбила, као неоснован, приговор жалиоца. Ово стога што из стања у списима и образложења ожалбеног решења произлази да нема основа за прихватање навода приговора жалиоца да су на предметном бирачком месту учињене неправилности које би биле од утицаја на законито спровођење гласања и утврђивање резултата гласања, нити представљају законски основ за поништавање и понављање гласања на том бирачком месту.

Неосновани су наводи у жалби да је Градска изборна комисија одбила приговор ценећи разлоге за поништавање гласања на одређеном бирачком месту за случајеве наведене у члану 55. Закона о локалним изборима, пропуштајући да наведе и разлоге из члана 56. истог закона, чиме чини могућност подношења приговора потпуно неделотворним правним средством, због тога што су ожалбеним решењем оцењени услови за примену обе наведене одредбе и утврђено да нису испуњени услови да се избори пониште.

Без утицаја су наводи у жалби, којима се указује да су се примедбе на записник односиле на целокупан процес гласања на изборима који су одржани 03.04.2022. године (за председника Републике, народне посланике и одборнике Скупштине града Београда), и да исте представљају саставни део сва три записника, јер се у списима не налазе примедбе на Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда на које се жалилац позива у приговору, те се у складу са наведеним, наводима жалбе не доводи у сумњу закључак Градске изборне комисије града Београда да недостају примедбе чланова бирачког одбора.

Суд је ценио и остале наводе у жалби, и нашао да нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овом изборном спору.

Управни суд је разматрао предлог жалиоца за одржавање јавне расправе, у циљу утврђивања чињеничног стања, па је нашао да нису испуњени услови за удовољавање таквом предлогу, будући да је чланом 8. став 3. Закона о локалним изборима прописано да се одредбе Закона о управним споровима сходно примењују на одлучивање о жалби на решење изборне комисије којом је одлучено о приговору и о жалби на одлуку скупштине јединице локалне самоуправе, што подразумева примену само оних одредаба и у оној мери које одговарају правној природи изборног спора.

Суд је имао у виду и захтев жалиоца да суд мериторно реши ову изборну ствар, односно да поништи изборе, али је нашао да за овакав начин одлучивања у конкретном случају нису испуњени услови из члана 87. ст. 1 и 2. Закона о локалним изборима, с обзиром да је утврдио да је жалба неоснована.

Имајући у виду све наведено, Управни суд је применом одредаба члана 40.

ст. 1. и 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, број 111/09), на чију сходну примену упућују одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

Суд није посебно одлучивао о захтеву жалиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права пред Управним судом, због тога што Законом о локалним изборима питање накнаде трошкова није прописано. Чињеница да је одредбом члана 8. став 3. наведеног закона, прописано да суд у поступку заштите изборног права сходно примењује одредбе закона којим се уређује поступак у управним споровима, није од значаја за одлучивање о захтеву за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права истакнутом у жалби, будући да Закон о управним споровима, не садржи одредбе којима се регулише накнада трошкова спора, већ се приликом одлучивања о трошковима управног спора, према одредби члана 74. Закона о управним споровима, сходно примењују одредбе закона којим се уређује парнични поступак. Имајући у виду да се у поступку заштите изборног права сходно примењују одредбе Закона о управним споровима, којима није регулисано питање накнаде трошкова који настану у том поступку по жалби пред Управним судом, то Управни суд није одлучивао о трошковима поступка заштите изборног права применом одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, нити се о трошковима могло одлучивати сходном применом одредаба Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС“, број 72/11... 18/20), јер се тај закон сходно примењује само на питања поступка која нису уређена Законом о управним споровима, али не и на питања која се тичу примене одредаба Закона о локалним изборима. Како је одредбама Закона о управним споровима изричито прописано да се на питања поступка, у које спадају и трошкови управног спора, сходно примењују одредбе Закона о парничном поступку, то према налажењу Суда, у поступку заштите изборног права нема законом прописаних услова да се одлучује и о трошковима спора иницираног жалбом пред Управним судом.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 15.04.2022. године у 14,30 часова, 21 Уж 247/2022

Записничар
Елена Петковић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Тамбурковски Баковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

СБ/ОИ